

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

KEPENŲ VARTŲ VENOS, V. PORTAE, YPATUMŲ IR VARIACIJŲ, NUSTATYTŲ PAGAL KOMPIUTERINĖS TOMOGRAFIJOS DUOMENIS, PALYGINIMAS SU KITŲ ŠALIŲ TYRIMŲ DUOMENIMIS

Darbo autorės. Ramunė NARUTYTĖ (Medicina, V kursas), Aistė NAVAKAUSKAITĖ (Medicina, V kursas).

Darbo vadovai. Prof. dr. (HP) Janina TUTKUVIENĖ, VU MF Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra; doc. dr. Andrius BRAZAITIS, VU MF Radiologijos, branduolinės medicinos ir medicinos fizikos katedra.

Darbo tikslas. Pasitelkiant kompiuterinės tomografijos (KT) vaizdų tyrimą nustatyti kepenų vartų venos ypatumus, šakojimosi variacijas ir palyginti su kitų šalių tyrimų duomenimis.

Darbo metodika. Atlikta šių duomenų bazių literatūros analizė: PubMed, Google Scholar, naudojant paieškos frazes: „portal vein“ AND „anatomic“ AND „variation“ bei „portal vein“ AND „variation OR pattern“ AND „branching OR ramification“ AND „frequency OR rate OR prevalence“. Viso rasti 45 literatūros šaltiniai su nurodytomis paieškos frazėmis. Duomenys apie dažniausius pagrindinės vartų venos (PVV) šakojimosi tipų dažnius, tyrimo metodus, tiriamųjų skaičių, segmentinių variacijų aptarimą bei naudojamas klasifikacijas buvo registruojami MS Excel lentelėje ir analizuojami IBM SPSS programa (literatūroje randami variacijų dažnio vidurkiai buvo lyginami tarpusavyje skirstant pagal metodą, naudotą klasifikaciją bei laikotarpį). Literatūros duomenys buvo lyginti su ištirtų VULSK pacientų KT kepenų vaizdų duomenimis. Šiems duomenims pritaikyta originali aprašomoji PVV šakojimosi klasifikacija, išskirtos dažniausios pagrindinių šakų variacijos – PVV bifurkacija (norma), PVV trifurkacija, dešinė užpakalinė (DUVV) atsišakoja nuo PVV, PVV kvadrifurkacija. Išskirtos ir aprašytos ir segmentinių šakų variacijos, tačiau esant PVV bifurkacijai jos priskirtos normai. Turimi duomenys perklasifikuoti pagal dažnai literatūroje naudojamą Covey et al., 2004 klasifikaciją, kuri įtraukia segmentinių šakų variacijas kaip ne normos variantą.

Rezultatai. Išanalizuoti 1986–2021 m. laikotarpio literatūros šaltiniai: iki 2000 m. – 6 literatūros šaltiniai, nuo 2000 m. – 39. Literatūroje randamas vidutinis normų dažnis buvo 80,49% ($\pm 10,47\%$), trifurkacijų dažnis 9,84% ($\pm 6,83\%$), dešinioji užpakalinė vartų vena (DUVV) nuo PVV 7,44% ($\pm 5,38\%$). Tuo tarpu šiame tyrime išmatuotų VULSK pacientų KT vaizdų normų dažnis naudojant originalią aprašomąją klasifikaciją buvo 88,5%, trifurkacijų – 4,8%, DUVV nuo PVV – 6,7%. KT vaizduose normų procentas buvo reikšmingai didesnis lyginant su literatūros duomenimis, o DUVV nuo PVV KT rastas dažnis buvo reikšmingai mažesnis lyginant su literatūros duomenimis. Palyginus iki 2000 m. ir po 2000 m. publikuotas studijas, normų dažnis reikšmingai

nesiskyrė. Taip pat reikšmingai nesiskyrė šio tyrimo KT pacientų vartų venos vaizduose nustatytų normų dažnis nuo dažnių, paskelbtų literatūroje iki 2000 m. KT vaizdų trifurkacijų proporcija buvo reikšmingai mažesnė lyginant su randama literatūroje iki 2000 m., tuo tarpu literatūroje nuo 2000 m. reikšmingo skirtumo nebuvo. Vartų venos variacijų dažniai literatūroje naudojusioje KT vaizdinimą ir atliekant korozinių preparatų vertinimą reikšmingai nesiskyrė. VULSK KT pacientų normų dažnis buvo reikšmingai didesnis palyginus su kitomis kepenų KT studijomis, o kitų pagrindinių šakų variacijų dažnis reikšmingai nesiskyrė. Šio tyrimo variacijų dažniai reikšmingai nesiskyrė palyginus su korozinių preparatų pasaulinėmis studijomis. Šio tyrimo pacientų kepenų KT tyrimo normų dažnis buvo reikšmingai didesnis, palyginus su kitų studijų, naudojusių Covey et al. 2004 m. klasifikaciją, duomenimis. Perklasifikavus VULSK pacientų KT duomenis pagal Covey et al. 2004 m. klasifikaciją, normų dažniai nuo kitų studijų duomenų reikšmingai nebesiskyrė.

Išvados. VULSK pacientų normų dažnis KT vaizduose buvo reikšmingai didesnis palyginus su kitų pasaulinių studijų duomenimis. Standartinis PVV šakojimosi dažnis nepriklausė nuo tyrimo laikotarpio. Nerasta reikšmingo vartų venos variacijų skirtumų tarp studijų, naudojusių KT ar korozinių preparatų metodikas. Variacijų dažniui reikšmingos įtakos turi naudojama klasifikacija.

Raktažodžiai. Vartų vena; šakojimasis; anatomicinės variacijos.